

Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax 038 425 48 88

overijssel.nl
postbus@overijssel.nl

KvK 51048329
IBAN NL45 RABO 0397 3411 21

Inlichtingen bij

telefoon 038 499
@overijssel.nl
Zaaknummer Z-HZ_WNB-2020-002050

Gemeenschappelijke Regeling Technology Base
De heer
Vliegveldstraat 100 C 50A
7524 PK ENSCHEDE

Datum	Kenmerk	Pagina	Bijlagen	Uw brief	Uw kenmerk
17.06.2020	2020/0153074	1 van 16			

Onderwerp: Ontheffing Wet natuurbescherming - reeën

Geachte heer ,

U heeft namens 'Gemeenschappelijke Regeling Technology Base' / Twente Airport een aanvraag om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming – onderdeel soorten (verder Wnb) bij ons ingediend. Deze hebben wij op 7 april 2020¹ ontvangen.

De aanvraag betreft het nemen van faunabeheermaatregelen op het ree in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer op Twente Airport. De aanvraag betreft het doden met een geweer en een nachtzichtkijker van het ree, en het opzettelijk verstoren van het ree. In deze brief geven wij onze beslissing weer.

Besluit

Wij verlenen 'Gemeenschappelijke Regeling Technology Base / Twente Airport' (in het vervolg Twente Airport) een ontheffing voor het doden van het ree.²

Wij verlenen Twente Airport ontheffing voor het gebruik van de volgende middelen:³

- een geweer,⁴ en een geweer voorzien van een kunstmatige lichtbron, een voorziening om de prooi te verlichten, een vizier met beeldomzetter, een elektronische beeldversterker of enig ander instrument om in de nacht te schieten.⁵

Wij verlenen Twente Airport ontheffing voor het gebruik van de volgende methoden:

- Schieten voor zonsopkomst en na zonsondergang.⁶

Het plangebied waarvoor de ontheffing wordt verleend staat op de onderstaande plattegrond. Het gebied waarop de ontheffing van toepassing is, betreft het gebied binnen het hekwerk van de Airside (binnen gele lijn). Binnen dat gebied mogen de bovengenoemde handelingen plaatsvinden.

¹ EDO-kenmerk 2020/0106402

² Art. 3.10 lid 2 Wnb

³ Op basis van art. 3.24 lid 2 Wnb in samenhang met Artikel 3.25, vierde lid onder a Wnb

⁴ Op basis van art. 3.26 lid 1d. sub 2° Wnb

⁵ Op basis van art. 3.26 lid 3 van de Wnb, de verbodsbepalingen in artikel 3.26 lid 2 sub a. en c. van de Wnb, in samenhang met Bnb artikel 3.13 lid 4

⁶ Op basis van art. 3.26 lid 3 van de Wnb, de verbodsbepalingen in artikel 3.26 lid 2 sub a. van de Wnb, in samenhang met Bnb artikel 3.16 lid 1 sub a

Plattegrond luchthavengebied en het ontheffingsgebied (binnen gele lijn; de zgn. Airside)

Het doel van de ontheffing is de vliegveiligheid te garanderen door het voorkomen van botsingen van reeën met vliegtuigen in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer op Twente Airport.

Het belang van de ontheffing is:⁷

- het belang van openbare veiligheid;^{8 9}

De ontheffing wordt verleend voor de periode vanaf de inwerkingtreding van dit besluit en dan voor onbepaalde tijd.

Wij geven ook ontheffing om het geweer te gebruiken op gronden niet zijnde een jachtveld.¹⁰

Wij weigeren u een ontheffing te verlenen voor het opzettelijk verstoren van het ree. Voor het opzettelijk verstoren van het ree is namelijk geen ontheffing nodig.¹¹

De motivering voor ons besluit is in bijlage I (overwegingen) weergegeven.

De volgende stukken van de aanvraag maken onderdeel uit van dit besluit:

- Faunabeheer Twente Airport, Eelerwoude, 22 februari 2017;
- Aanvullende gegevens Faunabeheerplan Twente Airport, Eelerwoude, 11 oktober 2018.

⁷ Op grond van artikel 3.10 tweede lid Wnb in samenwerking met artikel 3.8 vijfde lid sub b.3° Wnb.

⁸ In het geval van zoogdieren als bedoeld in artikel 3.10 lid 1a Wnb: art. 3.10 lid 2 in samenwerking met art. 3.8 lid 5b. sub 3°.

⁹ Vliegveiligheid valt onder het belang openbare veiligheid.

¹⁰ Op grond van artikel 3.26 derde lid Wnb in samenwerking met artikel 3.26 eerste lid sub b Wnb

¹¹ Art. 3.10 Wnb

Voorschriften

Wij verbinden aan deze ontheffing de volgende voorschriften:

1. *Twente Airport* is als ontheffinghouder verantwoordelijk voor het gebruik van de ontheffing en de naleving van de voorschriften waaronder zij is verleend. De verantwoordelijkheid van de *Twente Airport* laat onverlet dat de ontheffinggebruiker strafrechtelijk kan worden vervolgd bij overtreding van deze ontheffing.
2. *Twente Airport* machtigt schriftelijk, een aangewezen jacht(akte)houder van de WBE Lonneker-Losser tot gebruik van de ontheffing. De jacht(akte)houder handelt in deze op gezag van *Twente Airport*.
3. *Twente Airport* beheert een digitaal register waarin de jachtaktehouder vermeld is. Alleen de jachtaktehouder die vermeld is in dit register mag van deze ontheffing gebruik maken. Dit digitaal register is ten allen tijde door toezichthouders van de provincie Overijssel in te zien.
4. *Twente Airport* dient ervoor te zorgen dat de gebruiker van de ontheffing een kopie van de door de *Twente Airport* gewaarmerkte ontheffing (besluit en voorschriften) met machtiging en de jachtakte bij zich te houden.
5. Afschot met behulp van deze ontheffing mag alleen plaatsvinden binnen het gebied van de Airside (binnen het hekwerk om de landingsbaan: zie plattegrond op pagina 2).
6. *Twente Airport* dient jaarlijks voor 1 januari schriftelijk opgave te doen (provincie Overijssel t.a.v. het team PD-vergunningen) van hetgeen met behulp van deze ontheffing is gedood (het gebruikte middel, het aantal, en datums).
7. Deze ontheffing kan op grond van de criteria genoemd in artikel 5.4 van de Wnb worden ingetrokken of gewijzigd.
8. Gebruikmaking van geweer (met nachtzichtapparatuur) in de periode tussen zonsondergang en zonsopkomst dient met opgave van naam en telefoonnummer van de gebruiker uiterlijk op de dag van gebruikmaking voor 17.00 uur gemeld te worden bij:
  - a. de politie 'Eenheid Oost-Nederland' tel 0900-8844 of <https://www.politie.nl/aangifte-of-melding-doen/meldformulier.html> en
  - b. provincie Overijssel (E-mail: [REDACTED])
9. Binnen 24 uur na het gebruik van deze ontheffing dient door de FBE aan de provinciale toezichthouder een afschotnotificatie te worden verzonden, in deze afschotnotificatie dient aangegeven te worden wie, waar en wanneer reeën heeft gedood op grond van dit besluit (E-mail: [REDACTED])

Leges

U bent voor het in behandeling nemen van uw aanvraag leges verschuldigd. De verschuldigde leges zijn:¹²

Artikel code	Artikel omschrijving	Leges bedrag
7.6.8	In behandeling nemen van een aanvraag om een ontheffing voor het bestrijden van beschermde soorten in het kader van bestrijding van schade, overlast en (voedsel-)veiligheid op grond artikel 3.3, 3.8 en 3.10 Wnb en opdracht op grond van artikel 3.18 Wnb	€ 3.025

Tot slot

Heeft u nog vragen naar aanleiding van deze beslissing, dan kunt u bellen met [REDACTED] op telefoonnummer 038 499 [REDACTED]

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

Lars Wuijster,
teamleider Vergunningverlening

Bijlagen:

Bijlage I   **Overwegingen bij het besluit**
Bijlage II   **Eelerwoude; Rasterinspectie**

Afschriften

Een afschrift van dit besluit is tevens verzonden aan:

- Faunabeheereenheid Overijssel;
- WBE Lonneker Losser;
- Stichting Faunabescherming;
- de Koninklijke Nederlandse Jagers Vereniging;
- de Nederlandse Organisatie Voor Jacht en Grondbeheer;
- BIJ12, Unit Faunafonds, t.a.v. de secretaris;
- de politie 'Eenheid Oost-Nederland';
- Gemeente Enschede;
- Gemeente Dinkelland;
- Gemeente Oldenzaal;
- Gemeente Hengelo.

¹² https://decentrale.regelgeving.overheid.nl/cvdr/xhtmloutput/Historie/Overijssel/37873/CVDR37873_16.html

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u bezwaar maken, als u belanghebbende bent.

Stuurt u dan een bezwaarschrift aan ons. Wij controleren dan of wij een juist besluit hebben genomen.

Uw bezwaarschrift is een brief die aan een aantal eisen moet voldoen.

De wet stelt eisen aan uw bezwaarschrift. Die eisen zijn:

1. U zegt met welk besluit u het niet eens bent. Dit doet u door in uw bezwaarschrift het kenmerk te vermelden dat op onze brief staat.
2. U zegt waarom u het niet eens bent met dit besluit.
3. U zet uw naam, adres, handtekening en de datum op uw bezwaarschrift.
4. U verstuurt het bezwaarschrift op tijd. Op onze brief staat een verzenddatum. U stuurt ons binnen zes weken na die datum uw bezwaarschrift.

Uw bezwaarschrift kunt u op 3 manieren aan ons versturen.

1. Met de post naar: Gedeputeerde Staten van Overijssel, Team Juridische zaken, Postbus 10078, 8000 GB Zwolle.
2. Via internet. U gebruikt daarvoor ons digitale bezwaarformulier. U vindt het formulier via <https://forms.overijssel.nl/bezwaar-klacht/bezwaar-beslissing/>.
3. Met een faxbericht. Het faxnummer van het team Juridische Zaken is: 038 - 425 48 02.

Wat als u niet kunt wachten tot er een nieuw besluit is genomen?

Ook als u bezwaar maakt treedt dit besluit gewoon in werking. Dat kan vervelende gevolgen voor u hebben. U kunt de rechtbank dan vragen een voorlopige beslissing te nemen, door een zogeheten 'voorlopige voorziening' aan te vragen. Dit is een aparte procedure die loopt naast de door u gestarte bezwaarprocedure. Voor de behandeling van uw verzoek om een voorlopige voorziening betaalt u een bedrag. De rechter kan beslissen dat wij dat bedrag aan u moeten vergoeden. Voor informatie over het indienen van een verzoek belt u met de Rechtbank Overijssel: 088 - 361 55 55.

BIJLAGE I Overwegingen bij het besluit

Het besluit bestaat uit de ontheffing en voorschriften. In deze bijlage zijn de overwegingen bij het besluit opgenomen. Het besluiten de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De overwegingen zijn als volgt opgebouwd:

A	WEERGAVE VAN DE FEITEN	7
A1	Aanvraag	7
	A1.1 Omschrijving handeling	7
	A1.2 Doelstelling van de handeling	8
	A1.3 Andere getroffen preventieve maatregelen	8
	A1.4 Gegevens over (dreigende) schade	9
	A1.5 Wettelijk belang van de handeling	9
	A1.6 Verzoek tot ontheffing en motivatie	10
	A1.7 Periode	10
	A1.8 Onderliggende documenten	10
	A1.9 Aanvullende gegevens	10
A2	Bevoegdheid	10
	A2.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd	10
A3	Procedure	10
	A3.1 Overeenstemming andere provincie	10
	A3.2 Adviesverzoek aan gemeente	11
A4	Toetsingskader soorten	11
	A4.1 Wettelijke regels	11
B1	Inhoudelijke beoordeling	12
	B1.1 Uitgangspunten aanvraag	12
	B1.2 Toetsing voorkomen van ontstaan (dreigende) schade	13
	B1.3 Toetsing treffen van preventieve maatregelen	13
	B1.4 Toetsing gunstige staat van instandhouding	14
	B1.5 Toetsing gebruikte middelen en methoden	14
	B1.6 Toetsing aan wettelijk belang	15
	B1.7 Eindconclusie toetsing	15
	B1.8 Zorgplicht blijft altijd gelden	15
C	SLOTCONCLUSIE	15
	BIJLAGE II – INSPECTIE RAPPORT EELERWOUDE	16

A WEERGAVE VAN DE FEITEN

A1 Aanvraag

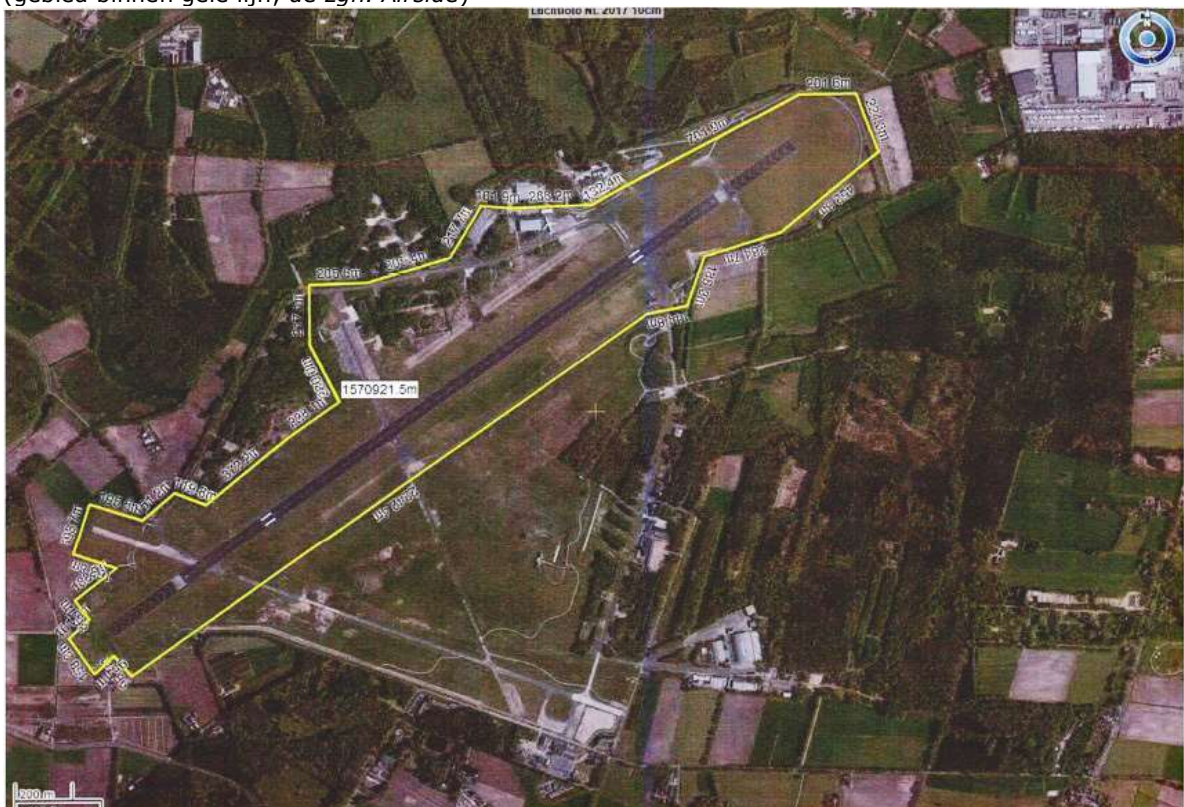
A1.1 Omschrijving handeling

Op Twente Airport gaat de intensiteit van het vliegverkeer in de komende jaren omhoog. Op dit moment vinden er o.a. recreatieve vliegbewegingen, zakelijke vluchten en vliegbewegingen in het kader van ontmantelen van vliegtuigen plaats. In de directe nabijheid van het vliegveld zijn natuurgebieden en agrarische gebieden met de daarbij behorende aanwezigheid van diverse reeën.

De ambitie van het vliegveld is er één van de langere termijn waarbij op den duur ongeveer 30.000 vliegtuigbewegingen per jaar (starts en landingen samen) worden verwacht. Uitgangspunt hierbij is dat de vliegbewegingen plaats zullen vinden tussen 06:00 en 23:00 uur. Hiervan kan echter bij uitzondering in het geval van onvoorziene omstandigheden van worden afgeweken tot 24:00 uur.

De huidige en geplande toename van het aantal vliegbewegingen leidt tot grote risico's op conflictsituaties met de aanwezige reeën, vanwege botsingen met vliegtuigen. Om toch de veiligheid van het vliegverkeer te kunnen garanderen is een ontheffing noodzakelijk om de reeën te kunnen weren op en in de directe nabijheid van het vliegveld.

Area Development Twente¹³ (ADT) heeft in 2018 een *Faunabeheerplan voor Twente Airport* opgesteld. Om de veiligheid van het vliegverkeer te kunnen garanderen wil Twente Airport reeën op het vliegveld kunnen weren. Onderstaande kaart geeft de locatie weer waar ontheffing voor aangevraagd wordt (gebied binnen gele lijn; de *zgn. Airside*)

Figuur 1. Plattegrond luchthavengebied en het ontheffingsgebied

In het *Faunabeheerplan voor Twente Airport* geeft ADT aan hoe zij het weren van fauna, waaronder reeën, planmatig aanpakken.

¹³ Nieuwe naam van ADT is 'Gemeenschappelijke Regeling Technology Base'

In hoofdstuk 8 van het 'Faunabeheerplan, Twente Airport' een volgorde aangegeven waarin de preventieve maatregelen ingezet dienen te worden.

Afschot is in de opsomming de laatste maatregel en daarmee het ultimatum remedium om incidenten te kunnen voorkomen. De uitzondering die het mogelijk maakt om af te wijken van het verjaagprotocol is een situatie waarbij van het ene op het andere moment een onaanvaardbaar risico voor de vliegveiligheid veroorzaakt wordt door de aanwezigheid van de betreffende soort.

Plan van aanpak faunabeheer Twente Airport

Onderdeel van de ontheffingaanvraag is het *Faunabeheerplan Twente Airport* met daarin het 'Plan van aanpak faunabeheer Twente Airport'. Dit plan geeft een overzicht hoe en door wie, wanneer en waar de bovengenoemde handelingen uitgevoerd gaan worden. Het bevat ook een verjaagprotocol. In dit verjaagprotocol wordt een prioritering van maatregelen aangegeven. Er zit een rangorde in de maatregelen die loopt van:

- het treffen van preventieve maatregelen; tot,
- verstoring en verjaging; tot,
- vangen en elders vrijlaten; en uiteindelijk, als ultimatum remedium,
- het doden als de andere mogelijkheden volledig uitgenut zijn.

Er zit ook een monitoringsopzet in het Faunabeheerplan Twente Airport. Als zich reeën ophouden op het vliegveld en er gebruik gemaakt wordt van de methoden en middelen om dieren te doden, wordt dit gerapporteerd.

De handelingen dienen jaarrond, ook op zon- en feestdagen en in de dag- en nachtperiode uitgevoerd te kunnen worden. Om ook als het donker is (in de schemer en nachtelijke uren) van het geweer gebruik te kunnen maken is het noodzakelijk om het geweer te voorzien van een kunstmatige lichtbron, een voorziening om de prooi te verlichten, een vizier met beeldomzetter, een elektronische beeldversterker of enig ander instrument om in de nacht te schieten.

De lethale handelingen met behulp van het geweer worden uitgevoerd door een door Twente Airport aangewezen jacht(akte)houder van de WBE Lonneker-Losser.

A1.2 Doelstelling van de handeling

Het doel van de ontheffing is de vliegveiligheid van het luchtverkeer op Twente Airport te garanderen door te voorkomen dat er botsingen van reeën met vliegtuigen plaatsvinden.

A1.3 Andere getroffen preventieve maatregelen

Om aanvaringen met reeën te voorkomen is het van belang het vliegveld ontoegankelijk te maken voor grotere zoogdieren. Dit is verreweg de meest duurzame, goedkoopste en effectiefste oplossing om aanvaringen met fauna te voorkomen.

Hekwerk

Rondom het gebied van de Airside (zie figuur 1.) is een hekwerk van 2,44 meter aanwezig met geplastificeerd gaas met een maaswijdte van 50 mm x 50 mm met een draaddikte van 3,1 mm. Dit hekwerk houdt zowel grote dieren zoals herten tegen als kleinere dieren zoals hazen. Het hekwerk wordt iedere twee dagen gecontroleerd op functionaliteit.

Hoewel het hek voorkomt dat reeën op de landingsbaan kunnen komen, blijft het mogelijk dat bij een incident er toch dieren het hek passeren (bv. vandalisme aan het hek of omvallende bomen). Indien dat het geval is moet volgens de aanvrager als uiterste mogelijkheid afschot mogelijk zijn.

Op 31 januari 2020 heeft een medewerker van het ecologisch bureau Eelerwoude het volledige raster rondom de landingsbaan geïnspecteerd. De conclusie van de inspectie is dat het raster niet passeerbaar is voor reeën.¹⁴ Het rasterinspectierapport van Eelerwoude is als bijlage II bij dit besluit gevoegd.

In het 'Plan van Aanpak Airport Twente' wordt beschreven door wie, waar en wanneer beheersmaatregelen worden uitgevoerd, welke middelen worden gebruikt en welk verjaagprotocol van toepassing is op welke diersoort. Dit Plan van aanpak is onderdeel van het Luchthavenbedrijfshandboek (Airport Operations Manual (AOM)) Twente Airport, en is daarmee vastgesteld als handelswijze binnen Twente Airport.

A1.4 Gegevens over (dreigende) schade

De vliegveiligheid is bij een botsing tussen een vliegtuig en fauna in gevaar. De omvang en het gewicht van fauna bepaalt voor een groot gedeelte het gevaar en de schade. Daarnaast zorgt een hogere snelheid voor een grotere impact bij botsingen. Hierbij geldt dat wanneer de snelheid verdubbelt de botsingsenergie verviervoudigt.¹⁵

Turbinemotoren zijn bij lage snelheden al zeer kwetsbaar, dit komt door de hoge draaisnelheden van bijvoorbeeld fanbladen en compressoren. Beschadigingen van deze onderdelen zorgen voor vermogensverlies en trillingen welke het noodzakelijk maken de motor uit te schakelen.¹⁶

Een botsing tussen een dier en een vliegtuig komt het vaakste voor in de start- en landingsfase van het vliegtuig. Dit maakt dat de aanwezigheid van dieren van enig formaat in de directe nabijheid van de landingsbaan extra risicovol is. Botsingen tussen vliegtuigen en dieren zijn zeer onwenselijk daar dit grote risico's voor de veiligheid van passagiers en bemanning met zich meebrengt. Daarnaast brengt een botsing hoge kosten voor de luchtvaartmaatschappijen met zich mee.¹⁷

Voor reeën geldt dat zij een botsing kunnen veroorzaken met een vliegtuig wanneer zij zich op de start- en landingsbaan bevinden op het moment dat een vliegtuig hier ook gebruik van maakt.¹⁸ Een botsing zal dan vooral schade veroorzaken aan het landingsgestel. Daarnaast kunnen door de aanzuigende werking van de turbines zoogdieren in de turbines terechtkomen en daar schade veroorzaken aan cruciale onderdelen.¹⁹

Risico's en aanwezigheid

Reeën werden de afgelopen jaren foeragerend op het vliegveld aangetroffen.²⁰ Ze vormen van alle diersoorten vanwege de grootte en het gewicht het grootste gevaar voor de vliegveiligheid, en dat is ontoelaatbaar.²¹

A1.5 Wettelijk belang van de handeling

De voorgenomen handeling is volgens de aanvraag nodig in het belang van

- de openbare veiligheid.^{22 23}

¹⁴ Pol R., Rasterinspectie Vliegveld Twente, pnr. 200123, 14 februari 2020

¹⁵ Aanvullende gegevens Faunabeheerplan Twente Airport, Eelerwoude, 11 oktober 2018 (blz. 6)

¹⁶ Aanvullende gegevens Faunabeheerplan Twente Airport, Eelerwoude, 11 oktober 2018 (blz. 6)

¹⁷ Faunabeheerplan Twente Airport 2017 (blz. 8)

¹⁸ <https://www.nu.nl/binnenland/2414975/vliegtuig-in-eindhoven-botst-ree.html>

¹⁹ <https://www.hln.be/bizar/vliegtuig-botst-met-hert-in-charlotte~a371925d/>

²⁰ Zie bijlage 1 van *Faunabeheerplan Twente Airport 2017* (blz. 27)

²¹ Faunabeheerplan Twente Airport 2017; bijlage 5: Handboek Vogel aanvaringspreventie Nederlandse Luchthavens nov 2006 (blz. 140)

²² In het geval van zoogdieren (reeën) als bedoeld in artikel 3.10 lid 1a Wnb: art. 3.10 lid 2 in samenwerking met art. 3.8 lid 5b. sub 3°.

²³ Vliegveiligheid valt onder het belang openbare veiligheid.

A1.6 Verzoek tot ontheffing en motivatie

U vraagt ontheffing aan van het verbod om reeën opzettelijk te doden. U wilt daarbij gebruik maken van de middelen en/of methoden: afschot met behulp van het geweer inclusief een nachtzichtkijker in de nachtperiode.

In het geval van een incident kan het zijn dat reeën toch op de Airside komen. Incidenten laten zich altijd moeilijk voorspellen en kunnen zich in verschillende vormen voordoen. Een boom die tijdens een storm op het raster gevallen is en daarmee de kerende werking hiervan lokaal teniet doet totdat het hekwerk is hersteld, is een voorbeeld van een incident. Een ander voorbeeld is vandalisme. Duidelijk is dat incidenten zich altijd kunnen voordoen en zich niet tot moeilijk laten voorspellen. In deze gevallen is het wenselijk om op te mogen treden tegen de aanwezigheid van reeën.²⁴

A1.7 Periode

De ontheffing wordt aangevraagd voor onbepaalde tijd.

A1.8 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende documenten toegezonden:

- Aanvraagformulier Wet natuurbescherming, 7 maart 2020;²⁵
- Pol R., *Faunabeheerplan, Twente Airport*, Eelerwoude, pnr. P7967, 22 februari 2017;²⁶
- Pol R., *Aanvullende gegevens Faunabeheerplan Twente Airport*, Eelerwoude, pnr. P7967, 11-10-2018 ;²⁷
- Pol R., *Rasterinspectie Vliegveld Twenthe*, pnr. 200123, 14 februari 2020.²⁸

A1.9 Aanvullende gegevens

Er zijn geen aanvullende gegevens gevraagd.

A2 Bevoegdheid

A2.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd

De aangevraagde handeling vindt plaats op het grondgebied van Overijssel. De handeling valt niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Besluit natuurbescherming²⁹. Daarom zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten op basis van de Wnb (art. 1.3, eerste lid).

Als de activiteiten ook gevolgen heeft voor populaties van soorten op het grondgebied van de aangrenzende provincie (Wnb, art. 1.3, derde lid) stemmen wij ons besluit af met gedeputeerde staten van die provincie.

A3 Procedure

De procedure voor het verlenen van de ontheffing is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5 van de Wnb. Daarbij zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

A3.1 Overeenstemming andere provincie

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op ons grondgebied. De effecten van het project op beschermde soorten zijn beperkt tot ons grondgebied. Overeenstemming met een andere provincie is niet nodig.

---

²⁴ Aanvullende gegevens Faunabeheerplan Twente Airport, Eelerwoude, 11 oktober 2018 (blz. 11)

²⁵ Ons kenmerk: 2020/0106402

²⁶ Ons kenmerk: 2018/0144228

²⁷ Ons kenmerk: 2018/0477416

²⁸ Ons kenmerk: 2020/0106402

²⁹ Besluit natuurbescherming, art. 1.3, eerste lid

A3.2 Adviesverzoek aan gemeente

Wij hebben de aanvraag naar het college van burgemeester en wethouders van Enschede gestuurd met het verzoek om advies. De gemeente is vier weken de gelegenheid geboden om te reageren.

Zij heeft van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

A4 Toetsingskader soorten

Een ontheffing kan worden verleend als aan verschillende kaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven we kort aan welke kaders wordt getoetst.

A4.1 Wettelijke regels

Een verzoek tot ontheffing wordt beoordeeld op basis van de regels, zoals deze zijn opgenomen in hoofdstuk 3, paragraaf 3.1, 3.2, 3.3 en 3.4 van de Wet natuurbescherming. Bij ons oordeel houden we tevens rekening met het derde lid van artikel 1.10 Wnb.

Ook het Besluit natuurbescherming³⁰ en (soms) de Regeling natuurbescherming³¹ zijn voor de toetsing relevant.

---

³⁰ Art. 3.9 Besluit natuurbescherming

³¹ Art. 3.22 Regeling natuurbescherming i.s.m. art. 3.25 Besluit natuurbescherming

B TOETSING

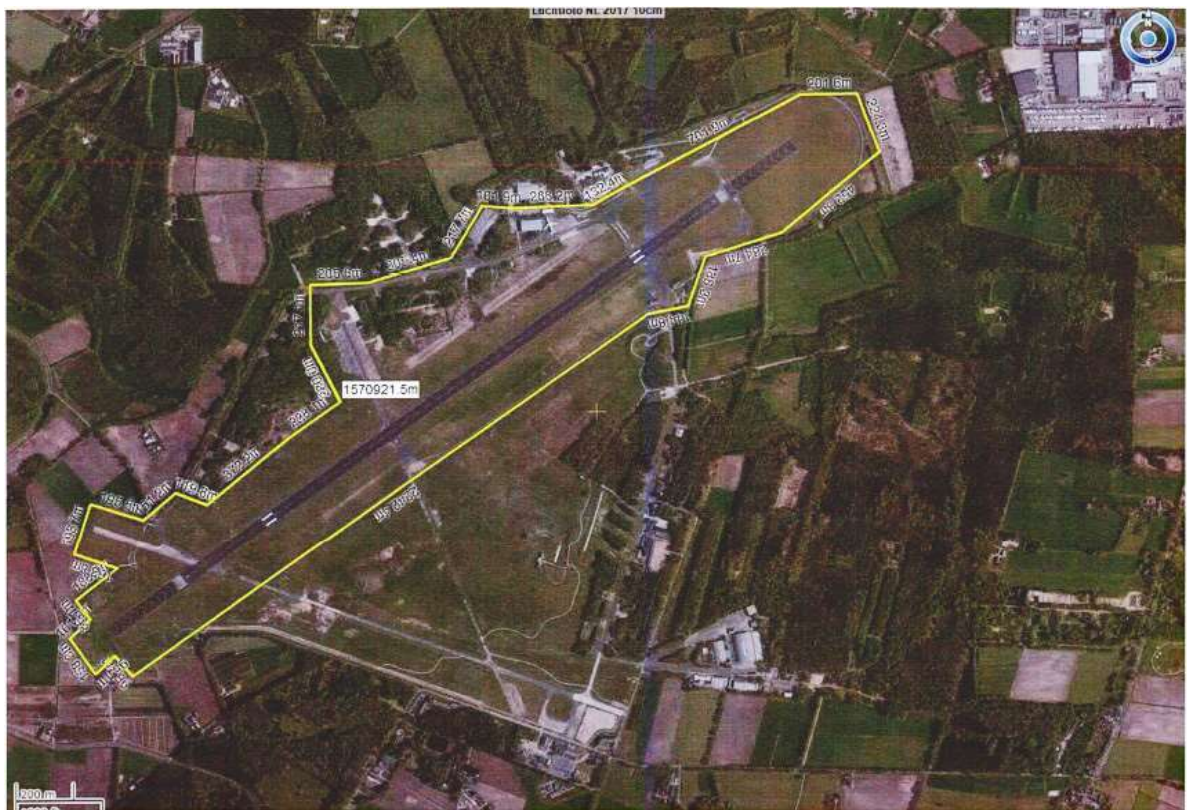
B1 Inhoudelijke beoordeling

B1.1 Uitgangspunten aanvraag

U vraagt ontheffing aan voor het doden en verstoren van reeën. Daarbij vraagt u ontheffing voor het gebruik van de volgende middelen en methoden:

- Doden: een geweer, een geweer voorzien van een geweer voorzien van een kunstmatige lichtbron, een voorziening om de prooi te verlichten, een vizier met beeldomzetter, een elektronische beeldversterker of enig ander instrument om in de nacht te schieten.
- Doden: Schieten voor zonsopkomst en na zonsondergang.

De ontheffingaanvraag is gedaan voor het onderstaande gebied:

Plattegrond luchthavengebied en het ontheffingsgebied (binnen gele lijn; de zgn. Airside)

U wilt de handelingen jaarrond, ook op zon- en feestdagen en in de dag- en nachtperiode uit kunnen voeren. Om in de nachtperiode van het geweer gebruik te kunnen maken is het noodzakelijk om van een kunstmatige lichtbron, een voorziening om de prooi te verlichten, een vizier met beeldomzetter, een elektronische beeldversterker of enig ander instrument om in de nacht te schieten.

U geeft aan dat het aantal te doden reeën minimaal zal zijn. Op jaarbasis zal dit hooguit een enkel exemplaar betreffen.³²

U geeft aan dat de lethale handelingen met behulp van het geweer worden uitgevoerd door Twente Airport aangewezen jacht(akte)houders van de WBE Lonneker-Losser.

³² Aanvullende gegevens Faunabeheerplan Twente Airport, Eelerwoude, 11-10-2018 (blz. 15)

U geeft aan dat de voorgenomen handelingen volgens de aanvraag nodig zijn in het belang van:

- *de openbare veiligheid*

U vraagt de ontheffing aan op basis van het 'Faunabeheerplan Twente Airport' en de 'Aanvullende gegevens Faunabeheerplan Twente Airport'.

B1.2 Toetsing voorkomen van ontstaan (dreigende) schade

De handelingen –het verstoren en doden van reeën- wordt aangevraagd vanwege het wettelijk belang: de *openbare veiligheid* en dan specifiek de *veiligheid van het luchtverkeer*.

Reeën in de Airside (binnen het hekwerk)

Reeën kunnen op en in de directe nabijheid van de landingsbaan een gevaar voor de veiligheid van het luchtverkeer opleveren. Botsingen kunnen plaatsvinden op de landingsbaan. Door de aanzuigende werking van de turbines kunnen reeën in de turbines terechtkomen en daar schade veroorzaken aan cruciale onderdelen. In het verleden heeft zich een botsing met een ree op het vliegveld in Eindhoven voorgedaan.³³ Botsingen met herten komen in het buitenland vaak voor, soms met grote schade aan het vliegtuig.^{34 35}

Conclusie

De reeën waarvoor een ontheffing aangevraagd wordt, zijn een gevaar voor de openbare veiligheid en dan specifiek de veiligheid van het luchtverkeer. Het betreft dan de reeën die binnen het hekwerk en op het terrein van de Airside aangetroffen worden.

B1.3 Toetsing treffen van preventieve maatregelen

Onder preventieve middelen (dwz. andere bevredigende middelen) waarvan de Wet stelt dat deze eerst voldoende uitgenut moeten zijn, voordat gedood mag worden, verstaan wij de middelen/methoden om het vliegveld *onbereikbaar* voor reeën te maken.

Hekwerk

Rondom het gebied van de Airside staat een hekwerk met gaasraster. Dit is een hekwerk van 2,44 meter hoog met geplastificeerd gaas met een maaswijdte van 50 mm x 50 mm met een draaddikte van 3,1 mm. Dit hekwerk houdt dieren zoals reeën tegen. Het hekwerk wordt iedere twee dagen gecontroleerd op functionaliteit.

Hekwerken met rasters van gaas zijn zeer effectieve manieren om niet vliegende diersoorten van percelen te weren. Uit de *Handreiking Faunaschade 2009* van het Faunafonds (blz. 28 e.v.) blijkt dat het hekwerk rondom de Airside de zoogdiersoorten van een grootte van haas tot hert effectief tegenhoudt. Door calamiteiten (bv. vallende boom, vandalisme) is het mogelijk dat het hek beschadigt, en er toch grotere zoogdiersoorten in het gebied van de Airside komen.

Andere maatregelen, zoals bijvoorbeeld het overnetten van het Airside gebied, of het bestraten van het grasland, zijn niet functioneel of onwenselijk vanwege de zeldzame flora- en fauna die zich op de schraalgraslanden bevinden. Dit zijn disproportionele maatregelen en zijn dan ook geen bevredigende alternatieven.

Het gecontroleerd uitdrijven van reeën uit een afgerasterd gebied blijkt niet uitvoerbaar te zijn. Dit is de ervaring van professionele faunabestrijders zoals Duke Faunabeheer.

³³ <https://www.nu.nl/binnenland/2414975/vliegtuig-in-eindhoven-botst-ree.html>

³⁴ <https://www.hln.be/bizar/vliegtuig-botst-met-hert-in-charlotte~a371925d/>

³⁵ Zie ook tabel 18 op blz. 61 van: Dolbeer R.A., *Wildlife Strikes to Civil Aircraft in the United States, 1990–2017*, januari 2019

Met het treffen van bovenstaande redelijke en billijke maatregelen zijn de middelen/methoden om het vliegveld *onbereikbaar* te maken voor de aangevraagde faunasoorten voldoende uitgenut.

B1.4 Toetsing gunstige staat van instandhouding

Het doden van enkele exemplaren van de aangevraagde beschermde diersoort zal nooit een effect op de gunstige staat van instandhouding hebben. Reeën worden niet in hun voortbestaan bedreigd, ze staan niet op de Rode lijst. Gemiddeld worden er in Overijssel jaarlijks rond de 10.000 reeën geteld.³⁶

Het doden van enkele individuen in een jaar, van de soort ree, die niet direct in haar voortbestaan bedreigd wordt, zal de 1%-mortaliteitsnorm nooit overschrijden. Daarmee zal er nooit een effect op de gunstige staat van instandhouding zijn.

De preventieve middelen zoals het hekwerk in samenhang met het 'Plan van aanpak faunabeheer Twente Airport' en het daarin opgenomen verjaagprotocol, waardoor eerst preventieve en verjaagmiddelen uitputtend worden ingezet voordat tot dodelijke middelen wordt overgegaan, borgen dat een gering aantal dieren geschoten hoeft te worden.

Een ontheffing voor het doden van de aangevraagde diersoort kan daarom verleend worden. De Wet natuurbescherming staat het opzettelijk verstoren van reeën al toe. Het is dus niet nodig voor 'verstoring' een ontheffing te verlenen. Op dit punt zullen wij uw aanvraag weigeren.

Om een vinger aan de pols te houden moet Airport Twente jaarlijks een rapportage aan de provincie overleggen van de handelingen, en het aantal gedode dieren. Wij zullen dat in voorschrift 7 vastleggen.³⁷

B1.5 Toetsing gebruikte middelen en methoden

Onderdeel van de ontheffingaanvraag is het "Plan van aanpak faunabeheer Twente Airport". Dit plan dat als bijlage III bij dit besluit gevoegd is, geeft een overzicht hoe en door wie, wanneer en waar de bovengenoemde handelingen uitgevoerd gaan worden. Het bevat ook een verjaagprotocol. In dit verjaagprotocol wordt een prioritering van maatregelen aangegeven. Er zit een rangorde in de maatregelen die loopt van:

1. het treffen van preventieve maatregelen; tot,
2. verstoring en verjaging; tot,
3. het doden als de andere mogelijkheden volledig uitgenut zijn.

Het is aannemelijk dat de handelingen die u in uw faunabeheerplan en bijhorend verjaagprotocol aanvraagt, en die u op de reeën op en rondom de start en landingsbaan (Airside) wilt gaan uitvoeren, daadwerkelijk zijn bedoeld om botsingen met vliegtuigen te voorkomen.

Uit de rangorde van de handelingen blijkt dat er een proportionele toepassing van de middelen en methoden voorgesteld wordt. Namelijk eerst preventieve maatregelen nemen, vervolgens verjaging, en ten slotte als ultimumremedium het doden van dieren.

De handelingen dienen jaarrond, ook op zon- en feestdagen en in de dag- en nachtperiode uitgevoerd te kunnen worden. Om ook als het donker is (in de schemer en nachtelijke uren) van het geweer gebruik te kunnen maken is het noodzakelijk om het geweer te voorzien van een kunstmatige lichtbron, een voorziening om de prooi te verlichten, een vizier met beeldomzetter, een elektronische beeldversterker of

---

³⁶ Faunabeheerplan Overijssel 2019-2024 (blz. 111 e.v.)

³⁷ Indien noodzakelijk kunnen wij de verleende ontheffing op grond van artikel 5.4, eerste lid onder d Wnb wijzigen of intrekken.

enig ander instrument om in de nacht te schieten. Wij geven toestemming om na zonsondergang en voor zonsopkomst het geweer te gebruiken en om in het uiterste geval ook een dier te mogen doden. Omdat ook in de nachtperiode gevlogen wordt of gaat worden, is het noodzakelijk om dan ook op te kunnen treden indien er sprake van een calamiteit is.

De lethale handelingen met behulp van het geweer worden uitgevoerd door een door Twente Airport aangewezen jacht(akte)houder van de WBE Lonneker-Losser. Jagers van de WBE Lonneker-Losser hebben ervaring met het schieten van reeën. Wij zullen dit in voorschrift vastleggen.

B1.6 Toetsing aan wettelijk belang

Wij zijn van oordeel dat het wettelijk belang, zoals weergegeven in de aanvraag, voldoende is aangetoond. Het betreft de volgende belangen voor een ontheffing: ³⁸

- in het belang van *openbare veiligheid*.^{39 40}

Het doden van reeën binnen de grenzen van het gebied 'Airside' voldoet aan het belang van de bescherming van de openbare veiligheid, in dit specifieke geval de veiligheid van het luchtverkeer. Het ree heeft voldoende massa waardoor aantoonbaar catastrofale schade aan vliegtuigen kan ontstaan. Het is ook aangetoond dat reeën op of in de directe omgeving van het vliegveld voorkomen.

B1.7 Eindconclusie toetsing

De gevraagde ontheffing van de verbodsbepalingen voor reeën kan in het gebied van de 'Airside' op basis van de wettelijke en beleidsmatige regels worden verleend. De gunstige staat van instandhouding van de betrokken soort wordt niet aangetast.

B1.8 Zorgplicht blijft altijd gelden

Ongeacht wat in het besluit is weergegeven geldt altijd de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in de Wnb⁴¹. De zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving. Ook dient eenieder bij het gebruik van middelen voor het vangen en doden van dieren te voorkomen dat het dier onnodig lijdt⁴².

C SLOTCONCLUSIE

Er zijn geen belemmeringen om de aangevraagde ontheffing voor het doden van reeën in het gebied van de 'Airside' te verlenen. Aan de ontheffing zijn voorwaarden verbonden.

---

³⁸ Op grond van artikel 3.18 eerste lid en artikel 3.10 tweede lid in samenwerking met artikel 3.8 vijfde lid sub b1°, b.2° en b.3° Wnb. En op grond van artikel 3.10 tweede lid sub d

³⁹ In het geval van zoogdieren als bedoeld in artikel 3.10 lid 1a Wnb: art. 3.10 lid 2 in samenwerking met art. 3.8 lid 5b. sub 3°.

⁴⁰ De voorzieningenrechter van de Rechtbank In Zwolle heeft op 26 april 2004 geoordeeld dat onder het begrip 'openbare veiligheid' als bedoeld in artikel 68 eerste lid onder a, van de Flora- en faunawet mede de verkeersveiligheid kan worden verstaan. Op 17 november 2004 (zaaknummer 200403676/1) heeft de Raad van State beaamd dat de voorzieningenrechter terecht en op goede gronden overwogen heeft dat onder het begrip 'openbare veiligheid' mede de verkeersveiligheid kan worden verstaan.

⁴¹ Art. 1.11, eerste en tweede lid

⁴² Art. 3.24, eerste lid

